

สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

Digital Technology Performance of School
Directors Uthai Thani Primary Educational Service Area Office 1

กมลรตา ล้อจงเฮง*¹ และศิริรัตน์ ทองมีศรี²

Kamonrata Lochongheng*¹ and Sirirat Thongmeesri²

¹⁻²วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

¹⁻²College of Teacher Education, Phranakhon Rajabhat University

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: k.kamonrata@gmail.com

Received: August,12 2024

Revised: October,14 2024

Accepted: December,23 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 181 คน ได้มาจากรายชื่อของเครื่องใช้และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีดังนี้ (3.1) ควรให้ความสำคัญกับแผนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขระบบการบริหารงานภายในสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น (3.2) เพิ่มการติดตามข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อกระตุ้นศักยภาพด้านการรับสารและรู้เท่าทันเทคโนโลยีดิจิทัล (3.3) เพิ่มช่องทางในการติดตามข้อมูลข่าวสาร รวมถึงช่องทางในการติดต่อสื่อสารของสถานศึกษาที่หลากหลายช่องทางมากยิ่งขึ้น (3.4) ควรปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เช่น การจัดการภาระงานของครูผู้สอน และ (3.5) ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบกระบวนการและนโยบายในการติดตามการทำงานด้านเอกสารเพิ่มมากขึ้น

คำสำคัญ: สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to: 1) study the digital technology performance of school directors, 2) compare digital technology performance of school directors, classified by school size, and 3) study guidelines for enhancing the digital technology performance of school directors Uthai Thani primary educational service area office 1. The 181 samples were selected from the Krejcie and Morgan tables. The tools were a questionnaire with a reliability of .97 and structured interviews. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and One-Way ANOVA.

The results revealed that: 1) digital technology performance of school directors was at a high level in overall and each aspect, 2) comparison digital technology performance of school directors, classified by school size, showed significant difference at the .05 level, and 3) guidelines for enhancing the digital technology performance of school directors were as follows: 3.1) There should be more emphasis on plans to bring digital technology into play in fixing the administration system within educational institutions. 3.2) Increase following up on news from the primary agency. To stimulate the potential for receiving information and knowing about digital technology. 3.3) Add channels to follow news information. Including more diverse communication channels for educational institutions. 3.4) The management model within the educational institution should be improved, such as managing the workload of teachers, and 3.5) Encourage the use of technology to be involved in designing processes and policies for tracking more document work.

Keywords: Digital technology performance, School directors

บทนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายมิติ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคดิจิทัล ซึ่งนำไปสู่ระบบสังคมออนไลน์ การสื่อสารข้อมูลผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาทักษะอัตรากำลังคนและระบบการจัดการทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าของโลก นอกจากนี้ยังนำไปสู่เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2680) ด้านการพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทย มุ่งสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ภายในปี พ.ศ. 2565 ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ชีวิต การค้นพบนวัตกรรมใหม่ การใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการระบบการศึกษา รวมถึงการยกระดับประสิทธิภาพของระบบการศึกษาโดยอาศัยพฤติกรรมของบุคคลที่ถูกขับเคลื่อน

ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนในการทำงาน รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล และการเพิ่มทักษะให้มีสมรรถนะที่จำเป็น โดยเฉพาะทักษะการสื่อสารและทักษะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2563)

เมื่ออ้างอิงข้อมูลจากแผนยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ.2563-2565 พบว่า การพัฒนาทักษะดิจิทัลให้กับบุคลากรทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน และการให้บริการ เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานและการให้บริการอย่างเป็นระบบ ถูกต้องรวดเร็ว นอกจากนี้ยังรวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถและสมรรถนะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และสามารถดำเนินการพัฒนาทักษะดิจิทัลผ่านการนำทักษะที่ได้รับการพัฒนาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยเปิดโอกาสให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ และนำไปใช้กับหน่วยงานการศึกษาได้ (สำนักงานเลขาธิการกองทุนพัฒนา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา, 2563) ดังนั้นแล้ว ในการจัดการระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องวางแผนพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาโดยอ้างอิงจากแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579) เพื่อให้บุคลากรในระบบการศึกษามีทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิเช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกันหรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานหรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น (อนันต์ วรดิพิงศ์, 2560)

โดยในปัจจุบันระบบราชการถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศโดยทำหน้าที่เป็นแกนหลักในการนำนโยบายของรัฐไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและตอบสนองความต้องการของประชาชน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของสังคมเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองของโลกของภูมิภาคและของประเทศไทย จึงมีผลทำให้ข้าราชการต้องปฏิบัติงานแบบมืออาชีพมากขึ้น หนึ่งในนั้นได้แก่ อาชีพผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาที่นอกจากจะพัฒนาสมรรถนะด้านภาวะผู้นำแล้วนั้น ยังจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองอีกเช่นกัน เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร อันจะส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน ตลอดจนร่วมมือกันปฏิบัติภารกิจขององค์กรอย่างเต็มกำลังความสามารถได้ (วิกานดา จิรพุทธกร, 2565) เมื่อกล่าวถึงสมรรถนะของผู้บริหารประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะของบุคคล (Attributes) ที่แสดงออกทั้งวิธีคิดและพฤติกรรมในการทำงาน ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกันออกไปแต่ละบุคคล ในหน้าที่รับผิดชอบให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถสังเกต วัด ประเมินและพัฒนาได้ส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้ นอกจากนี้ยังรวมถึงการพัฒนาทักษะสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่จำเป็นต้องเรียนรู้และพัฒนาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กร เนื่องจากผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถที่จะเลือกใช้กับการบริหาร

สถานศึกษาให้ได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่าและเพียงพอต่อการใช้งาน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงศักยภาพทางด้านการบริหารและจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกิดขึ้น (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2564) รวมถึงการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารยุคดิจิทัลจะต้องมีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพัฒนาสถานศึกษา กระบวนการเรียนการสอน บุคลากร และหัวใจที่สำคัญในการพัฒนาคือผู้เรียน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องทราบถึงสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลที่ผู้บริหารควรที่จะมีเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับบริบทของสถานศึกษาในระบบการบริหารงานด้านต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และสร้างสถานศึกษาที่มีคุณภาพในยุคดิจิทัล (กุลภัสสร ป้อมคำ, 2562)

ดังนั้นแล้วสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล จึงเป็นอีกหนึ่งทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นทักษะที่ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ รวมไปถึงความสามารถในการเข้าถึงเครื่องมือเทคโนโลยีและสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบันที่กำลังเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีดิจิทัลแบบสมบูรณ์ (สรานนท์ อินทนนท์, 2563) ดังนั้นการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาและนำพองค์กรให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเป้าประสงค์ด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทขององค์กรและเกิดการพัฒนาในการบริหารจัดการตามภารกิจต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการเป็นผู้นำในการสนับสนุน ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี (พรทิพย์ ไชยพยาพันธ์, 2564) โดยจังหวัดอุทัยธานี เป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีปัญหาเรื่องของทรัพยากรบุคคลขาดทักษะความรู้ในเรื่องของทักษะด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับยุคดิจิทัล รวมไปถึงการเกิดอุปสรรคในการเข้าถึงอุปกรณ์ที่นำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สื่อเทคโนโลยี และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี, 2565) จากการอ้างอิงข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ที่มุ่งพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะด้านดิจิทัลตามภารกิจและกรอบงานในหน้าที่ และจากการรายงานสรุปผลการสังเคราะห์รายงานประจำปีของสถานศึกษาในสังกัดจังหวัดอุทัยธานี ปีการศึกษา 2564 พบว่า ด้านคุณภาพการศึกษาในภาพรวมควรได้รับการพัฒนาปรับปรุงความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะความสามารถ การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมให้กับผู้เรียน โดยผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเร่งดำเนินการจัดหาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรม สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และส่งเสริมทักษะดิจิทัลให้เข้าถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและเหมาะสม (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) โดยอ้างอิงจากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) แผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 นโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำนโยบายและจุดเน้นไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในจากการหาจุดแข็งและจุดอ่อน หรือวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดยการหาโอกาสและอุปสรรค เพื่อทราบสภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 และนำไปกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ จุดเน้น ค่านิยมองค์กร นโยบาย กลยุทธ์เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 และโรงเรียนในสังกัดใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1, 2565) นอกจากนี้แล้วสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 เป็นหน่วยงานบังคับบัญชากำกับดูแลผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่และเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการบริหารจัดการและการวางแผนระบบการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการบริหารตามเป้าหมาย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวและปรับวิสัยทัศน์ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะตนเองและพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับการพัฒนาเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1, 2565)

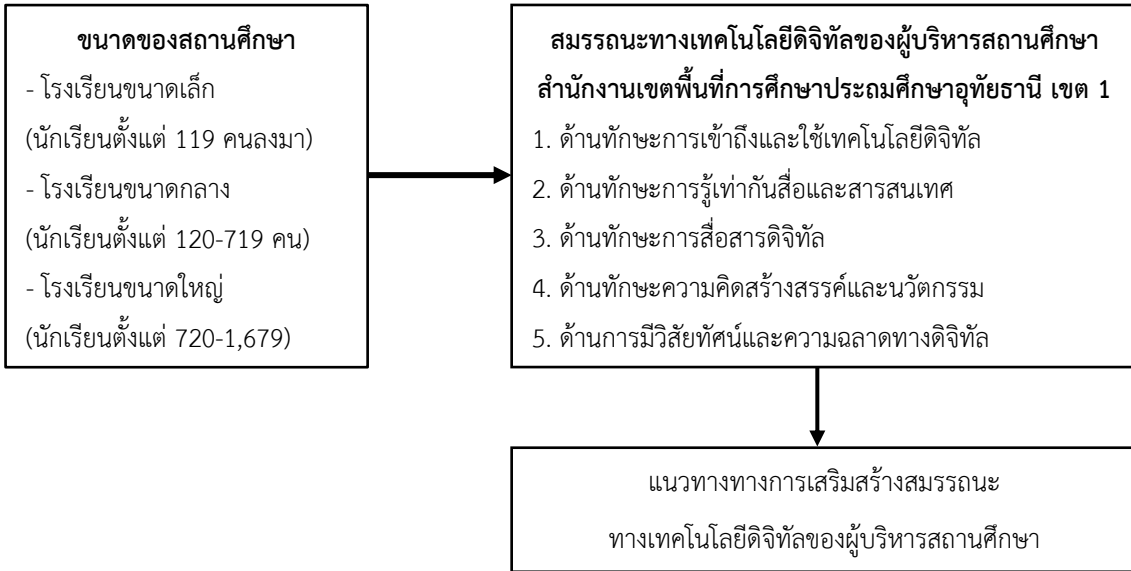
จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนสำคัญในการผลักดันผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไปสู่เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับอัตรากำลังคน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับวางแผนการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษามีลักษณะอันพึงประสงค์ในตำแหน่ง และเป็นการตอบกลยุทธ์ขององค์กร อันนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการระบบการศึกษาด้านอัตรากำลังคนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 มีค่าความเที่ยงอยู่ที่ 1.00
2. แบบสัมภาษณ์แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 มีค่าความเที่ยงอยู่ที่ 1.00

การดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย

- 1.1 ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำนวน 181 คน
- 1.2 ในการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำนวน 3 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อศึกษาสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

2. การดำเนินการวิจัย

2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครถึงผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 แห่ง ในการแจกแบบสอบถามแก่ข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองโดยผู้วิจัยชี้แจงการตอบแบบสอบถามให้ข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบก่อน และทำการนัดหมายเพื่อกำหนดวันขอเข้าสัมภาษณ์ผู้บริหาร

2.2 กำหนดวันเพื่อเข้าไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากทางโรงเรียน จำนวน 181 คน ได้กลับมาจำนวน 181 คน คิดเป็น 100% และสัมภาษณ์ผู้บริหารตามกำหนดการที่นัดหมายไว้

2.3 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อที่จะนำมาใช้ทำการวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และสถิติทดสอบสมมติฐาน คือ ค่าสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวม

สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา	n=181			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านทักษะการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.40	0.595	มาก	2
2. ด้านทักษะการรู้เท่ากันสื่อและสารสนเทศ	4.42	0.547	มาก	1
3. ด้านทักษะการสื่อสารดิจิทัล	4.20	0.484	มาก	5

สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา	n=181			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
4. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	4.27	0.359	มาก	4
5. ด้านการมีวิสัยทัศน์และความฉลาดทางดิจิทัล	4.28	0.445	มาก	3
รวม	4.31	0.252	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ และความฉลาดทางดิจิทัล ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านทักษะ การสื่อสารดิจิทัล ตามลำดับ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

สมรรถนะทางเทคโนโลยี ดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา	ขนาดของสถานศึกษา						F	P
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1 ด้านทักษะการเข้าถึง และใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.31	0.705	4.56	0.451	4.40	0.595	4.376	0.014*
2 ด้านทักษะการรู้เท่าทันสื่อ และสารสนเทศ	4.37	0.610	4.49	0.507	4.36	0.481	1.162	0.315
3 ด้านทักษะการสื่อสาร ดิจิทัล	4.12	0.537	4.18	0.485	4.37	0.302	3.168	0.044*
4 ด้านทักษะความคิด สร้างสรรค์และนวัตกรรม	4.25	0.397	4.22	0.329	4.42	0.295	4.339	0.014*
5 ด้านการมีวิสัยทัศน์ และความฉลาดทางดิจิทัล	4.27	0.480	4.28	0.423	4.32	0.425	0.178	0.837
ภาพรวม	4.26	0.289	4.35	0.209	4.35	0.239	2.532	0.042*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านทักษะ การเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และด้านทักษะการสื่อสาร ดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ และด้านการมีวิสัยทัศน์และความฉลาดทางดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

จากแนวทางทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ผู้วิจัยได้สรุป แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ในภาพรวมดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับ แผนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในการจัดการระบบการบริหารงานภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบกระบวนการและนโยบาย ในการกำกับดูแล ติดตามการทำงานด้านข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้ได้มีการปรับปรุงรูปแบบการบริหาร จัดการภายในสถานศึกษา ด้านงานวิชาการ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อลดปัญหา ความซ้ำซ้อนของภาระงานโดยการสร้างฐานข้อมูล รวมถึงฐานข้อมูลส่วนกลาง เพื่อให้ครู บุคลากรทาง การศึกษา และนักเรียนสามารถเข้าถึงได้สะดวกมากยิ่งขึ้น ส่วนด้านความปลอดภัยสถานศึกษาได้นำระบบ กล้องวงจรปิดเข้ามาติดตั้งภายในสถานศึกษาอย่างทั่วถึงเพื่อลดปัญหาเรื่องอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นภายใน สถานศึกษาได้ นอกจากนี้สถานศึกษาได้เพิ่มช่องทางในการติดตามข้อมูลข่าวสาร รวมถึงช่องทางในการติดต่อ สื่อสารของสถานศึกษาที่หลากหลายช่องทางมากยิ่งขึ้น โดยใช้แอปพลิเคชัน Line Facebook เข้ามาเป็นตัว ช่วยในการติดต่อสื่อสารกับสถานศึกษาได้สะดวกมากยิ่งขึ้น ในส่วนของการติดตามข้อมูลข่าวสารจากต้นสังกัด ได้มีการการกระตุ้นให้บุคลากรภายในสถานศึกษาติดตามข่าวสารจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และเขตพื้นที่การศึกษาอย่างใกล้ชิดเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพด้านการรับสารของบุคลากรทาง การศึกษาให้รู้เท่าทันเทคโนโลยีดิจิทัลในยุคปัจจุบัน รวมถึงเป็นการสนับสนุนต่อการนำเทคโนโลยีเข้ามา มีบทบาทภายในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และมีระบบความคิดที่เท่าทันต่อเทคโนโลยีในปัจจุบันยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลและเปรียบเทียบสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน และเพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 อยู่ในระดับมากโดยภาพรวมและรายด้าน 2) สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะความรู้ ความเข้าใจ และทักษะความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนต่อบุคลากรภายในสถานศึกษาของตนเอง โดยสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและปลอดภัย อาทิเช่น การจัดอบรมให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาฝึกปฏิบัติและเรียนรู้นวัตกรรมทางการศึกษารูปแบบใหม่ ๆ เช่น นวัตกรรมการเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง หรือการใช้ Black Box สื่อการเรียนรู้ด้วยตัวเองในศตวรรษที่ 21 เพื่อลดช่องว่างทางการศึกษาให้กับผู้เรียนผ่านการนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่ได้มาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนให้กับครูผู้สอนและผู้เรียนได้อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร จุลินทร์ (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่าโดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศักดิ์ ด้านวังขวา (2563: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.1 ด้านทักษะการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการเข้าถึงและสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล แต่เนื่องจากบริบทของด้านที่ตั้งของสถานศึกษา เช่น โรงเรียนบางแห่งอยู่ในพื้นที่ที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรพอ ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนได้ ดังนั้นด้วยข้อจำกัดเรื่องการเข้าถึงอุปกรณ์และเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเร่งแก้ไข

ปัญหาร่วมกับครูผู้สอน โดยการจัดหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 เข้ามาสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ มีความแปลกใหม่ และทันสมัย รวมถึงการร่วมมือกันปฏิบัติงานในสถานศึกษาหรือในเขตพื้นที่ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ ปกรณ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านทักษะการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ ไชยพนาพันธ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า สมรรถนะด้านการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการปลูกฝังให้บุคลากรภายในสถานศึกษารู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ และใช้วิจารณญาณในการคัดกรองข่าวสารทางการศึกษาในปัจจุบัน เพื่อลดข้อผิดพลาดและการนำข้อมูลที่ไม่ถูกต้องมาสร้างสรรค์เป็นสื่อการสอนให้กับผู้เรียนเข้าใจผิดได้ ซึ่งโดยภาพรวมของบุคลากรภายในสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ส่วนใหญ่มีการใช้วิจารณญาณในการคัดกรองข้อมูลข่าวสารเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน เครือข่ายที่ 71 กรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถนะด้านการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านทักษะการสื่อสารดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการสื่อสารภายในองค์กรเป็นอย่างมาก สังเกตได้จากโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ส่วนใหญ่จะมีการจัดประชุมบุคลากรภายในแต่ละสถานศึกษาอย่างน้อยเดือนละ 3 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อคิดเห็นภายในสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น อันจะนำมาซึ่งแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้เหมาะสมกับยุคเทคโนโลยีให้ได้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไกรศร เจริญทอง (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน เครือข่ายที่ 71 กรุงเทพมหานคร พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารทางเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 บางแห่งสามารถใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีได้อย่างจำกัด จึงส่งผลทำให้ขาดการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนจึงให้ความสำคัญต่อการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อการสอนที่ทันสมัยได้อย่างทั่วถึง และสามารถประยุกต์ใช้ทรัพยากรทางการเรียนรู้เทคโนโลยีที่มีจำกัดเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ ปกรณ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านทักษะการมีวิสัยทัศน์และความฉลาดทางดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายในการส่งเสริมให้สถานศึกษาของตนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยได้ โดยประสานความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงหน่วยงานในบริเวณใกล้เคียงในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 และสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้รับมาประยุกต์ใช้เป็นเป้าหมายและกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความทันสมัยต่อไปได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิกา เรตมอนส์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ทักษะของผู้บริหารด้านการมีวิสัยทัศน์และความฉลาดทางดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ อาจไม่เห็นมุมมองความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน นอกจากนี้แล้วขนาดของสถานศึกษายังส่งผลต่อรูปแบบและโครงสร้างของการบริหารที่มีความแตกต่างกันออกไปตามบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาอยู่คนละพื้นที่กัน ทำให้บริบทและสภาพแวดล้อม จำนวนนักเรียน จำนวนครูและบุคลากรในสถานศึกษาอาจส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา ทำให้สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษามีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศักดิ์ ด้านวังขวา (2563: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑาทิพย์ นามนุ (2561: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน

3. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านทักษะการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนเข้าถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sabit (2021) พบว่าการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลภายในสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการวางแผนจัดการและกำหนดนโยบายจากผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการผลักดันและปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้ก้าวทันเทคโนโลยี และทำการพัฒนาบุคลากรขององค์กรให้มีความพร้อมรับกับเทคโนโลยีสมัยใหม่อยู่เสมอ ด้านทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มการติดตามข้อมูลข่าวสารจากต้นสังกัดอยู่ตลอดเวลา เพื่อลดช่องว่างทางการสื่อสารระหว่างองค์กรและ

เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญด้านการรู้เท่าทันเทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของ สงบ อินทรมณี (2562) พบว่า การรู้เท่าทันสื่อเป็นทักษะที่ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษาสร้างประโยชน์ และส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามบริบทของสังคมปัจจุบัน ด้านทักษะการสื่อสารดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มช่องทางในการติดตามข้อมูลข่าวสาร ของสถานศึกษาที่หลากหลายช่องทางมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรศร เจียมทอง (2561) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียน รวมถึงเพื่อนร่วมงานภายในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน รวมทั้งประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้วยช่องทางที่หลากหลายโดยอาศัยบทบาทของเทคโนโลยีในการสื่อสาร ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ผู้บริหารควรสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น โดยจัดหาโปรแกรม หรือกิจกรรมภายในห้องเรียน เพื่อกระตุ้น ความสนใจของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Banoglu (2011) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรขยายโอกาสสู่การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อการสร้างสรรค์สื่อการสอนให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อบุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน และด้านทักษะการมีวิสัยทัศน์และความฉลาด ทางดิจิทัล ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ การศึกษาของ พรทิพย์ ไชยพนาพันธ์ (2564) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงวิสัยทัศน์ เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม รวมถึงสามารถออกแบบแผนพัฒนา ระบบงานบริหารสถานศึกษา โดยอาศัยสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของตนเอง เช่น การจัดอบรมด้านการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูหรือบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิด ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องของการคัดกรองข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ โดยการรับ ข้อมูลข่าวสารจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อ ติดตามข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อควบคุมแนวโน้มของสถานศึกษาและลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น ได้ในอนาคต
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มช่องทางในการติดตามข้อมูลข่าวสาร รวมถึงช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ของสถานศึกษาที่หลากหลายช่องทางมากยิ่งขึ้น อาทิเช่น การใช้แอปพลิเคชัน Line Facebook เข้ามาเป็น ตัวช่วยในการติดต่อสื่อสารได้ และจัดให้มีทีมแอดมินรับผิดชอบดูแลเพจที่สามารถตอบกลับได้ทันที เพื่อเพิ่ม ช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาได้อย่างแพร่หลายและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา โดยการส่งบุคลากรไปอบรมหรือศึกษาดูงาน เพื่อให้ได้มีมุมมองที่แตกต่างและแนวคิดที่แปลกใหม่นำมาใช้ปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย นำมาใช้ในการเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและครู เพื่อลดภาระงานของครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

5. ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการแสดงออกถึงวิสัยทัศน์ของตนเองเพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษาด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาททางการศึกษาภายในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม อาทิ เช่น การจัดสรรอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มาใช้ภายในห้องเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีระบบความคิดที่เท่าทันต่อเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบในเชิงลึกเกี่ยวกับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ
2. ควรศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1
4. ควรมีการศึกษาวิจัยในกลุ่มโรงเรียนที่มีขนาดเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิกา เรตมอนส์. (2559). **ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- กนกอร จุลินทร. (2560). **สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาชัยสน จังหวัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กุลภัสสร บ้องคำ. (2562). **สมรรถนะหลักของผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ไกรศร เจียมทอง. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- จิราภรณ์ ปกรณ์ ทวีศิลป์ กุลนภาตล และ สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์. (2564). รูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 16(48), 396-410.
- พรทิพย์ ไชยพยาพันธ์. (2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 1. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. อดิเรก: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิภาดา จิรพุทธกร. (2565). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สงบ อินทรมณี. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 16(1), 353-360.
- สรานนท์ อินทนนท์. (2563). ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ Digital Intelligence). (พิมพ์ครั้งที่ 3). ปทุมธานี: วอลค์ ออน คลาวด์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1. (2565). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)*. อุทัยธานี: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2563). *ทักษะดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานเลขาธิการกองทุนพัฒนา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา. (2563). *แผนยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2563-2565*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี. (2565). *ข้อมูลข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1*. ค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2566, จาก: <https://www.uthaipeo.go.th>
- อดิศักดิ์ ด้านวังขวา. (2564). สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตร์และบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อนันต์ วรดิพิงศ์. (2560). **อนาคตภาพดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2564). **การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล**. ค้นเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2566, จาก:
<https://www.trueplookpanya.com/education/content/52232>

Banoglu, K. (2011). School Principals' Technology Leadership Competency and Technology
Coordinatorship. **Educational Sciences: Theory and Practice**, 11(1), 208-213.

Morgan, G. (2006). **Images of Organization (Updated Edition)**. Thousand Oaks: Sage Publications.